

Norges teknisk-naturvitenskapelige
universitet

Vår saksbehandler
Anne Reinton

Vår ref.
18 /20242//L12/&13/
oppgis ved alle henv.

Deres ref.

Dato
03.09.2018

Svar - Høring - rapport om arealkonsepter for NTNU

Trondheim kommune takker for muligheten til å gi innspill til "Rapport om arealkonsepter for NTNUs campus", som er lagt ut på høring med frist 3.september.

Bakgrunn

Trondheim kommune er sterkt involvert i prosessene knyttet til det som skal skje de neste ti årene: alle NTNUs fagmiljø i Trondheim samles fra spredte lokasjoner til én samlet campus i området rundt Gløshaugen. Staten skal finansiere nybygg i området på 92 000 kvadratmeter og ombygging av inntil 45 000 kvadratmeter av eksisterende arealer på NTNU, og kommunen skal si hvor og hvordan det kan bygges.

Prosjektet Samlet campus i Trondheim er i 2018 inne i [andre fase av prosjektet](#), som handler om å definere overordnede behov og muligheter. NTNU har igangsatt tre delprosjekt som gjennomføres i 2017-2018: [Fysisk plan](#), [Kartlegging og konseptutvikling](#) og [Faglig lokalisering](#).

Til sammen skal de tre delprosjektene avklare de helhetlige rammene for plassering av bygg og forbindelser, hva campus skal inneholde og hvordan ulike fag og funksjoner skal lokaliseres i forhold til hverandre.

I delprosjekt [Fysisk plan](#) utarbeider NTNU sammen med Trondheim kommune et planprogram som skal vise mulige byggeområder for framtidige universitetsbygg. NTNU ber bygningsrådet 25.september legge ut tilleggsutredninger til planprogrammet til offentlig ettersyn og høring. Bystyrets endelige fastsetting av planprogrammet er planlagt i 1.kvartal 2019.

Delprosjekt [Faglig lokalisering](#) utreder ulike alternativer for hvor fagmiljøene bør plasseres, og skal levere sin anbefaling i delrapport 3 innen 15. desember 2018.

Delprosjekt Kartlegging og konseptutvikling har hatt fokus på hva campus skal inneholde, hvilke egenskaper og kvaliteter arealene bør ha. Fire arbeidsgrupper har vært engasjert i arbeidet med ulike typer areal: læringsarenaer, arbeidsplasser, studentfrivillighet og -velferd og knutepunkt. I tillegg har det vært gjennomført flere workshops med samarbeidspartnere. Trondheim kommune har deltatt i arbeidsgruppe for studentfrivillighet og -velferd, og workshops med samarbeidspartnere.

Rapporten [Arealkonsept for Campus NTNU](#) ble levert 1.juni 2018. Det er denne rapporten Trondheim kommune er invitert til å gi innspill til nå.

Rapporten presenterer overordnede arealkonsepter for Campus NTNU. Arealkonseptene beskriver hvilke behov som skal tilfredsstilles ved nybygg og ombygning, prinsipper og fordeling mellom arealkategorier på et overordnet nivå.

I høringsbrevet bes det om å komme med innspill på rapportens anbefalinger, og prioriteringer mellom ulike typer av funksjoner og arealer. I tillegg er det listet opp noen hørings spørsmål.

Sammendrag fra rapporten

Campusutvikling er (..) et strategisk innsatsområde for NTNU: «Våre universitetsområder er fremragende lærings- og arbeidsmiljøer og bidrar til høy faglig kvalitet. De samler studenter og ansatte innen samme fagområde, men legger samtidig til rette for samhandling på tvers av fagene. Campusene våre er levende laboratorier som er åpne og inviterende for samarbeid med eksterne partnere. De legger til rette for levende studentmiljøer med studentfrivillighet og studentkultur.»

Arealkonsept for Campus NTNU 2018

Rapporten anbefaler følgende hovedgrep for Campus NTNU:

Ett sentralt knutepunkt, Konsentrerte varierte læringsstrøk og tilpassingsdyktige arbeidsplasser.

Plassering av ulike funksjoner bestemmes av ønske om synlighet og aktivitet. Som hovedprinsipp plasseres knutepunkt mest sentralt, deretter læringsarena og tilslutt arbeidsplass. Mellomrom mellom bygg - og i bygg - skal gjøres attraktive for aktivitet og opphold, ikke bare gjennomfart.

Relasjoner mellom Campus og samfunnet for øvrig ivaretas gjennom å etablere: inviterende innganger, attraktive møteplasser, nødvendige tjenester og gode delte arenaer, og synliggjøre innhold og aktivitet.

Det lages tydelig lesbarhet gjennom adkomst som inviterer inn, hovedruter fra adkomstene fram til de viktigste knutepunkt(ene), og utforming av hovedrutene slik at man forstår at man er på rett veg.

Delkonseptene beskrives slik:

Ett sentralt knutepunkt: Campus er synlig, og virker samlende for NTNUs ansatte, studenter, og eksterne samarbeidspartnere på Campusområdet gjennom ett sentralt synlig knutepunkt. Det er

et tydelig NTNU hjerte, som et utgangspunkt for både studenter, ansatte og eksterne å starte sin ferd på NTNU gjennom. NTNU har en tydelig inngang, og en tydelig føring av folk mot øvrige funksjoner. Med et sterkt og synlig "hjerte" blir man som student, ansatt eller gjest i byen naturlig ført dit om man ønsker å se NTNU.

Konsentrerte, varierte læringsstrøk: Campus legger til rette for eksperimentering med samhandlingsformer internt og eksternt og utforsking av nye undervisningsformer. Dette gjøres gjennom å prioritere areal til fleksible læringsarenaer og plass på Campus til samhandling med organisasjons- og arbeidsliv.

Tilpassingsdyktige arbeidsplasser: Campus har bygg med stor fleksibilitet, og i de rom som etableres. Fleksibilitet betyr i denne sammenhengen fleksibilitet for å endre bygg, og fleksibilitet for å endre bruk av bygg og rom.

I tillegg trekker rapporten opp behovet for noen nødvendige beslutninger, der særlig én av dem er relevant for Trondheim kommune:

Samspillet mellom NTNU og samfunnet rundt

NTNU har som mål å øke samarbeidet med eksterne partnere. Dette er mulig å gjøre gjennom å invitere samarbeidspartnere til å etablere seg på Campus. NTNU må beslutte hvor stor andel av tilgjengelig areal på Campusområdet som skal øremerkes samarbeidspartnere - i tillegg til NTNUs egne areal.

Innspill fra Trondheim kommune

Trondheim kommunes innspill bygger på våre overordnede mål om å utvikle Trondheim som en internasjonalt anerkjent teknologi- og kunnskapsby (b-sak [63/10](#)) og Nordens beste studieby (b-sak [178/14](#)), og våre strategier knyttet til disse:

- Strategisk næringsplan for Trondheimsregionen 2017-2020 (b-sak [46/17](#))
- Innovasjons- og gründerstrategi 2016-2019 (b-sak [114/16](#)).
- Trondheim kommunes strategi for forskning, utvikling og innovasjon ([b-sak 109/14](#))
- Universitetskommunen Trondheim TRD 3.0 (f-sak [245/17](#))
- Internasjonal strategi (b-sak [96/09](#))
- Helhetlig studentpolitikk 2017-2020 (b-sak [149/17](#))
- Felles masterplan for Trondheims bycampus (f-sak [49/14](#)),

Trondheim kommune mener at vektleggingen av målene om samspillet mellom NTNU og samfunnet rundt er viktig og riktig. En god utvikling på dette området vil gjøre campusutviklingen til noe mer enn et byggeprosjekt, og vil kunne skyve både universitetet og byen i internasjonal front når det gjelder å legge til rette for økt verdiskaping, innovasjon i offentlig sektor og god byutvikling.

Rapporten anbefaler en sentralisering av noen arealer begrunnet i åpenhet, arealeffektivitet og deling. Grepet med ett sentralt knutepunkt for universitetet støttes. Trondheim kommune mener ett hovedknutepunkt fremfor flere likeverdige vil bygge opp under målet om en samlende og levende campus. Videre mener Trondheim kommune at et slikt sentralisert knutepunkt bør lokaliseres i nærheten av Hovedbygget og Studentersamfundet - de to ikonene i teknologihovedstaden og studiebyen. Hovedbygget er det stedet alle forbinder med NTNU og "hovedinngangen" til Gløshaugen. Studentersamfundet er det stedet alle forbinder med den unike studentfrivilligheten i Trondheim, og som huser Norges største kulturfestival, UKA, og verdens største internasjonale studentfestival, ISFiT. Dersom campusutviklingen skal bidra til et samlet NTNU med en sterk identitet knyttet til teknologisk hovedprofil og et skapende og åpent studentmiljø, som samtidig binder NTNU sammen med byen og invitere byen inn på campus, er ett hovedknutepunkt i nordre del av campus helt sentralt.

Videre mener Trondheim kommune at det bør utvikles synlige knutepunkt/portaler knyttet til de andre "inngangene" til campus - i vest og i sør. Det må være en egen tenkning om hvordan næringsliv og samfunnsliv skal møtes og sluses inn, ikke minst hvordan koblingen til relevante fagmiljø kan skje raskt og sømløst. Forestillingen om hvor uoverstigelig bakken opp til Gløshaugen er, spesielt for mindre bedrifter, lever fortsatt, og den terskelen må oppleves lavere ved et nytt campus. Alle knutepunktene må tydelig lede videre til inn på campus.

Fra et nærings- og innovasjonsperspektiv er det viktig at det tenkes konstruktivt og innovativt når det gjelder samspill med eksterne samarbeidspartnere, også private eiendomsutviklere. Det må være fleksibilitet og tålmodighet nok til at det kan vokse fram organisk. Ikke minst vil det ligge spennende muligheter i det å se utvikling av laboratorier i samspill med næringslivet, og mulighetene for lokalisering av flere utviklingsavdelinger som en del av campusutviklingen.

Studentmiljø: studentfrivillighet og -velferd

Trondheim kommune har i "Helhetlig studentpolitikk 2017-2020" understreket viktigheten av å tilrettelegge for god studentvelferd og levende studentmiljøer med studentfrivillighet og studentkultur. Dette er viktig for et godt psykososialt studiemiljø som forebygger ensomhet, en levende og attraktiv campus og for studiebyens renommé og derigjennom rekruttering av studenter. Trondheim oppfordrer NTNU og Sit til å finne løsninger for studentboliger, helse- og idrettstilbud og barnehage både på campus og i umiddelbar nærhet av campus. Det må settes av tilstrekkelig med areal til studentvelferd og - frivillighet knyttet til knutepunkt og læringsarenaer. Studentvelferd og - frivillighet kan også fungere som gode forbindelser mellom byen og campus, og mellom de ulike delene av campus, og på den måten bygge opp under målene om et samlet NTNU, og NTNUs samspill med omgivelsene.

NTNU og Trondheim kommune har gjennom studiebynettverket StudyTrondheim deltatt i en utredning av areal for studentfrivilligheten (Areal for studentfrivilligheten Prosjektrapport del 1 og 2). Dette prosjektet har gjort en omfattende datainnsamling og analyse av hvilke behov, trender og suksesskriterier som finnes for studentfrivilligheten innen arealspørsmål. Prosjektet har utviklet en oppdeling av arealbehov som skiller mellom grunnleggende behov og aktivitetsareal. Det er

også gjort en kategorisering av typer frivillighet. Løsninger som møter disse behovene vil skape gode, helhetlige vilkår for utvikling.

Undersøkelsene i nevnte rapport viser at studentfrivilligheten opplever et stort behov for arealer og at det i dag er et underskudd. Dette gjelder både for grunnleggende behov og aktivitetsareal. Det har tidligere vært en opplevd skjevhet i hvor god tilgang forskjellige deler av studentfrivilligheten har til egnede arealer, noe som bekreftes i dette arbeidet. Uavhengig av dette er det et tydelig press på kapasitet.

For studentfrivilligheten er det viktigste at studiebypartnerne driver proaktiv tilrettelegging, og at det settes gode rammer for dem som ønsker å drive studentfrivillighet. For store deler av frivilligheten er tilgang på gode, tilrettelagte og store nok areal til sin aktivitet en av hovedutfordringene for at den skal kunne utvikle seg videre, og for at det skal være plass til alle som ønsker å ta del i aktiviteten.

Areal som er viktige for levende studentmiljøer med studentfrivillighet og studentkultur kommer inn under kapittel Delkonsept knutepunkt.

Trondheim kommune ønsker at dagens arealsituasjon for studentfrivilligheten kommer tydeligere frem under avsnittet Dagen situasjon (s. 51 - s.55). Det er pr. i dag allerede dårlig kapasitet. For at studentfrivilligheten fortsatt skal være tilgjengelig og bidra til et godt psykososialt studiemiljø også i fremtiden er det viktig at behovet belyses på en tilfredsstillende måte.

Videre ønsker Trondheim kommune å påpeke at det finnes et svært bredt spekter av frivillige studentforeninger. Som det ble diskutert i arbeidsgruppen for Studentvelferd og frivillighet, samt kommer frem av rapporten Areal til studentfrivilligheten, er det ulike typer frivillighet med ulike behov for areal.

- **Linjeforeninger** (Faglig og sosial orientering tilknyttet studieretning)
- **Faglig orienterte organisasjoner** (faglig orientering tilknyttet studieretning men også på tvers av studieretninger)
- **Interesseorganisasjoner** (sosial orientering og uavhengig studiested)
- **Internasjonale organisasjoner** (sosial orientering og ofte uavhengig studiested)
- **Kultur** (sosial orientering og ofte uavhengig studiested)

Trondheim kommune mener det burde fremgå tydeligere av forslaget variasjonen av ulike typer studentforeninger for at det senere tilrettelegges for bredden i studentfrivilligheten. I rapporten kommer det slik det fremstår nå kun frem linjeforeninger, studentdemokrati og fellesareal for frivillige organisasjoner.

Til prosessen

Trondheim kommune setter pris på at vi har vært invitert med i arbeidsgruppe for studentfrivillighet og -velferd og i workshops med samarbeidspartnere i delprosjektet Kartlegging og konseptutvikling.

Resultatene av dette arbeidet er imidlertid ikke veldig tydelig gjengitt i rapporten. Studentfrivillighet og -velferd er beskrevet som viktig i innledende tekster, men har ikke fått egne

kapitler som kunne tydeliggjort og konkretisert disse arealkategoriene. Det samme gjelder samspillet mellom NTNU og samfunnet rundt. Dette er viktige tema som bør konkretiseres ut over det å trekke det inn i generell beskrivelse av knutepunkt. Den videre prosessen i campusarbeidet blir derfor svært viktig. Trondheim kommune deltar gjerne for å bidra til å nå våre felles mål: en campusutvikling som styrker universitetet, Teknologihovedstaden og Nordens beste studieby.

Med hilsen
TRONDHEIM KOMMUNE

Morten Wolden
rådmann

Anne Reinton
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift